

ÀNGELA I ELS VUIT MIL POLICIES

de Maria Aurèlia Capmany

(versió reduïda de Pep Anton Gómez)

Creont, el dictador, havia fet clavar a totes les parets de totes les ciutats del regne un cartell on tothom podia llegir: ARMADA I PERILLOSA.

Va reunir els seus homes i els va dir.

“Porteu-me-la. La tancaré a la presó més profunda. I faré guardar la presó a vuit mil policies.

Així la seva bellesa ja no existirà perquè ningú no podrà mirar-la.

Els déus m’han concedit els tres dons que fonamenten el poder: sóc mascle, sóc blanc, sóc ric.

I perquè sóc mascle, ric i blanc sostindré la causa que jo anomenaré *ordre*”.

La veu d’Àngela es va alçar, clara i entenedora.

Aquestes són les lleis que tu has establert i no són lleis, sinó armes d’injustícia. Mira les meves mans, Creont.

Mai no he utilitzat cap arma ni cap dels instruments de tortura que utilitzen els teus prínceps.

Quan la van detenir, Àngela no duia armes, ni va oferir cap resistència.

No era cert, doncs, que anés armada, però sí que ho era, de perillosa.

Creont tenia por de la seva intel·ligència, de la seva bellesa alta i serena.

“Les dones, a fregar! O al llit per al repòs del guerrer”.

Va xisclar vermell de por i d’ira.

“No permetré que les dones s’alcin com un ramat lliure. I a tu et tancaré perquè t’has atrevit a desafiar-me”.

Àngela era tan bella, que la seva bellesa era com un crit i com un repte.

Era una rialla que feia envermellar les cares de iogurt dels erudits, dels covards, dels indecisos, dels escèptics.

Era una bellesa que venia de molt lluny.

de les terres africanes,

de l'exercici secular de l'esclavatge,

dels corals de Bach modulats amb ritme de blues per trompetes de venjança.

Va allargar les mans i els vuit mil policies es van posar a córrer, atiats per arribar primer a posar-li les manilles.

I com va caure la nit sobre la bellesa fosca d'Àngela,

sobre les seves paraules,

sobre el seu pensament!

Una nit i un silenci espessíssims.

D'aquell silenci i d'aquella foscor era fet el ciment de la seva tomba.

A l'entorn de la presó hi havia els vuit mil policies sotjant-la. Una veu tova i covarda la va interrogar.

“Ets heretge i pervertidora.

Et passeges pels carrers de les nostres ciutats, mostrant-te bella i negra.

Dictes cursos en les aules de les nostres universitats

i ens retornes perversament les veritats dels savis, mostrant-te bella i negra.

Tothom t'escolta i et creuen quan els dius: mireu-me, sóc bella i negra.

Què en faràs de la teva bellesa si ningú no et veu?”

“Ningú no em veu, però sóc bella i negra”

“*Bella i negra!* És un crit de revolta”, va dir la veu.

“Els crits de revolta són veritat;

els crits de revolta són els crits de les condicions objectives.

La meva bellesa i la meva negror et bufetegen les galtes blanques”.

“Ningú no veurà mai més la teva bellesa i la teva negror”.

“Tothom veurà la veritat:

bella i negra

black & beautiful

belle et noire

bella e nera...

Perquè tu has fet escampar la meva imatge per tot el món. Tu, cara de llet quallada!”

I la veu va continuar:

“Enemiga de l'ordre, endimoniada! Ets ambaixadora de l'infern. La teva llei és el terror i has armat negres contra la justícia blanca.

Insulta si vols. Aquí no ressonarà cap solo de trompeta, ni et recitarà ningú les perverses raons de la igualtat dels homes”.

Àngela va allargar les mans i, en la fosca, unes mans blanques van desfer les manilles.

Van fer-li seguir passadissos i més passadissos fins que va arribar a l'espai obert d'un circ i la van fer seure al centre del redol, en un tamboret.

Cloïa la boca amb menyspreu.

Va girar el cap de dreta a esquerra per contemplar tots els jutges blanquíssims que seien a les grades.

“Àngela! On són les teves veus?”

va dir Creont.

“Les meves veus no callaran mai, Creont panxut, farcit d'estupidesa.

Jo vivia tranquil·la i feliç, perquè havia heretat, privilegiada i rica, les vostres lleis, la vostra ciència, la vostra moral, la vostra religió, la vostra estètica.

Aprènia les paraules màgiques que vosaltres useu i que exhibiu davant els pobres desheretats de la terra.

Aplegueu els pobres consumits per la lepra de la ignorància i els crideu les paraules màgiques que són propietat vostra.

Crideu: VERITAT, JUSTÍCIA, BONDAT, HONRADESA, DECÈNCIA, BELLESA.

Però sobretot ORDRE, OORRDDRREE, i encara més
OOOOORRRRRDDDDDRRRRREEEEE.

I el soroll de les metralladores subratlla la paraula màgica

i els instruments de tortura broden la paraula màgica

i els assots a les espatlles cobardes ritmen la paraula màgica.

I tu, Creont, menteixes i ets un imbècil.

Et penses que tindràs eternament als teus peus la Veritat, la Justícia, i la Bellesa, com gossos ensinistrats al servei dels teus policies.

On són els teus gossos, ara, Creont? Atia'ls contra mi si t'atreveixes”.

“Insolent criatura, fosca com la nit! T’has alçat contra nosaltres i pagaràs el teu crim amb una mort lenta i solitària”.

“I de quin crim t'atreveixes a acusar-me tu, Creont de les mans brutes?”

“Has armat els teus germans contra la justícia. El teu germà de soledat va matar el jutge, és a dir, va matar la justícia, va matar l'ordre i la pau”.

“Pobre germà de la soledat...”

va dir Àngela amb veu clara.

“Quan érem petits ens semblava que el Déu dels cels tenia orelles per nosaltres.

Però vam descobrir molt aviat que no ens escoltava.

El meu germà era valent i bo. Volia canviar el vostre jutge per la JUSTÍCIA.

Per aquella justícia que heu escrit en els llibres i que brama per damunt de la vostra ignomínia”.

“Has posat les armes a les mans del teu germà...”

“No. Mai no hauria armat les seves mans belles i negres, perquè era jove i bo.

I era, a més, el meu germà petit, germà de la soledat, massa valent per viure.

No el vaig armar, perquè estimo les seves mans armades i no el deixaré sol”.

“Ja has confessat! Ja has confessat!”

va xisclar la veu aguda de Creont.

Els llavis d'Àngela es movien, però ningú no podia sentir-la.

El cant de victòria dels vuit mil policies, els lladrucs dels gossos i els xiscles de Creont ofegaven la seva veu.

Un rere l'altre els feixos de llum es van anar fonent i la bellesa d'Àngela es va dissoldre en la fosca nit.